

Příspěvek Jana Májíčka na konferenci

Doufám, že nebudete usínat během mého příspěvku, vzhledem k pokročilé hodině. Krátce doplnit příspěvek, který naleznete ve sborníku pro toto naše setkání.

Politika strany Levice z České republiky vychází především z tradice protiválečného aktivismu, především z let 1997 až 2009. Máme ve straně tradici boje proti válce v Jugoslávii, pak válce proti terorismu vedenou Spojenými státy. A pak, a to je nejdůležitější, po invazi do Iráku, projekt protiraketové obrany v České republice.

Mezi lety 2006 a 2009 existoval plán na umístění vojenské základny Spojených států v České republice, mimo rámec NATO. Proti tomuto plánu se zvedlo obrovské protestní hnutí po celé zemi po dobu téměř tří let. A bylo to poprvé, kdy se občanská společnost, část odborů a nevládních organizací dala dohromady, aby protestovala proti tak polarizující otázce, jako je otázka mezinárodních vztahů a obranné politiky. Tyto otázky jsou vždycky doménou vlády a bylo nám říkáno, že takové otázky nejsou na to, aby o nich rozhodovali lidé. To mají posuzovat experti. Lidé mají zvolit politiky a ti pak rozhodnou. Problém byl v tom, že před volbami o té základně nikdo nemluvil.

Hnutí bylo tak silné, že se nám podařilo zablokovat vyjednávání smluv, takže nikdy nebyly přijaty českým parlamentem. A se změnou administrativy ve Spojených státech, kdy nastoupil Barack Obama, byl projekt úplně zrušen. Takže to je, to byla a stále je jedna z nejdůležitějších tradic.

Ale od roku 2014 s krizí na Ukrajině s anexí Krymu, jsme viděli, byl vzestup takzvaného campismu, zejména v kruzích kolem naší komunistické strany. To znamená, že se objevili lidé, kteří zastávali názor, že na tom, co se děje na Ukrajině, je něco podezřelého, a začali opakovat všechny ty narativy o tom, že Spojené státy by chtěly na Ukrajině provést státní převrat, a že pokud někdo vzdoruje americké vládě, tak je spojenec bez ohledu na to, kým je. A v podstatě obhajovali zahraniční politiku Ruské federace. Od té doby bylo protiválečné hnutí hluboce rozděleno, a nakonec skončilo úplným rozpadem. Nakonec zmizelo jako nějaký druh nezávislého hnutí.

Strana Levice navázala na tuto tradici, kdy pouhé tři dny po začátku invaze Ruska na Ukrajinu zorganizovala protest proti válce. Byli jsme tedy prvním politickým uskupením, které bylo v ulicích Prahy a říkalo, že je to ilegální invaze, že Putin musí být zatčen a že vítáme všechny uprchlíky. To byl náš hlavní argument, na rozdíl od krajní pravice, která se vždycky snaží prezentovat jako strana míru, ale je proti uprchlíkům.

Takže oni vždycky jako říkali, my chceme mír, ale my nechceme ty ošklivé ukrajinské uprchlíky. To bylo něco, s čím jsme se přímo konfrontovali. V našich politických akcích z té doby jsme samozřejmě zapojili mezinárodní solidární kampaně, zejména za zrušení ukrajinského státního dluhu. Využili jsme toho na několika prvomájových akcích, kde

jsme pořídili několik fotografií a požádali lidi, aby podepsali prohlášení na podporu levicové odpovědi na válku: zrušení dluhu a odpor proti válce.

Pokud jde o hlavní otázku tohoto panelu, tak trváme na požadavku, aby obranné síly byly více založeny na místní úrovni. Abyste si mohli zvolit, nebo abyste mohli znát lidi, kteří drží zbraně ve vašem okolí nebo ve vašem regionu. Říkáme, že je velmi důležité, aby ty ozbrojené síly měly jasný mandát, že musí mít jasné limity, když jsou nasazeny někde v zahraničí v rámci OSN. Samostatnou nasazení armády, vyjma humanitární pomoci, odmítáme.

Principiálním požadavkem je, aby mezinárodní ozbrojené síly chránily lidská práva, nikoli soukromé zájmy jako v případě tzv. koalice ochotných v Iráku.

Když se bavíme o otázce bezpečnosti, tak my jako levicová strana jsme trochu podezřívaví ke starým institucím státu. Říkáme, že si musíme zachovat náš antikapitalistický pohled, že potřebujeme více institucí zdola, založených na tomto přístupu přímé demokracie. A to by bylo něco, co by bylo naším projektem, abychom všechny tyto věci demokratizovali a nenechávali je na centralizované kapitalistické armádě, jak ji známe teď.